

Nacrt

**KONACNI PRIJEDLOG
ZAKONA O NACIONALNOM CENTRU ZA VANJSKO
VREDNOVANJE OBRAZOVANJA**

**(RANIJI NAZIV – ZAKON O NACIONALNOM ISPITNOM CENTRU
OBRAZOVANJA)**

KONACNI PRIJEDLOG ZAKONA O NACIONALNOM CENTRU ZA VANJSKO VREDNOVANJE OBRAZOVANJA

I. OPCE ODREDBE

Clanak 1.

(1) Ovim zakonom osniva se Nacionalni centar za vanjsko vrednovanje obrazovanja (*u daljnjem tekstu: Centar*), propisuju njegova djelatnost i ustroj, te ostala pitanja od znacjenja za obavljanje djelatnosti Centra.

(2) Na odnose koji nisu uredeni ovim zakonom primjenjuje se Zakon o ustanovama.

Clanak 2.

Osnivac Centra je Republika Hrvatska, a prava i dužnosti osnivaca obavlja Vlada Republike Hrvatske.

Clanak 3.

(1) Centar je javna ustanova.

(2) Sjedište Centra je u Zagrebu.

II. DJELATNOST CENTRA

Clanak 4.

(1) Centar obavlja poslove vanjskog vrednovanja u odgojno-obrazovnom sustavu Republike Hrvatske i poslove provođenja ispita temeljenih na nacionalnim standardima.

(2) Centar iz stavka 1. ovog clanka obavlja sljedece poslove:

- planira strategije i metodologiju provođenja ispita i vanjskog vrednovanja u obrazovanju;
- provodi znanstveno istraživacki rad u podrucju edukacijskih mjerenja i vanjskog provjeravanja znanja, vještina i ostalih kompetencija;
- izrađuje banke zadataka, konstruira testove i ostale ispitne materijale;
- izrađuje i publicira ispitne kataloge i utvrđuje standarde vrednovanja znanja, vještina i ostalih kompetencija;
- izrađuje i publicira radne materijale i prirucnike za pripremanje ispita;
- organizira i provodi sve vrste ispita temeljenih na nacionalnim standardima ukljucujuci i državnu maturu;
- izdaje potvrde i svjedodžbe o položenim ispitima;

- suraduje i uskladuje rad s međunarodnim certifikacijskim centrima i organizacijama;
- organizira provođenje međunarodnih ispita i međunarodnih komparativnih analiza u obrazovanju;
- provodi vanjsko vrednovanje u osnovnim i srednjim školama te drugim ustanovama koje se bave profesionalnim obrazovanjem i usavršavanjem;
- analizira, statistički obrađuje i objavljuje rezultate ispita i vanjskog vrednovanja obrazovanja;
- na temelju evaluacijskih analiza daje prijedloge Ministarstvu znanosti, obrazovanja i športa (u daljnjem tekstu: Ministarstvo) za trajno unaprjeđivanje kvalitete obrazovanja;
- provodi savjetodavni rad sa školama - pomaže školama u samovrednovanju i razvoju temeljenom na rezultatima standardiziranih testiranja;
- organizira seminare za nastavnike u području edukacijskih procjena, ocjenjivanja i vrednovanja napredovanja učenika;
- organizira seminare za vanjske suradnike Centra u procesu pripreme i provođenja ispita (predmetna povjerenstva, vanjski ocjenjivaci, autori ispitnih zadataka, itd.);
- razvija i održava informacijski sustav te tiska i objavljuje dokumente i publikacije iz područja vanjskog vrednovanja;
- obavlja druge poslove u svezi provođenja nacionalnih ispita i vanjskog vrednovanja u obrazovanju.

(3) U obavljanju poslova iz svoje nadležnosti iz stavka 2. točke 6., 7. i 17. ovog članka Centar ima javne ovlasti.

(4) Djelatnost Centra pobliže se uređuje njegovim statutom, u skladu s odredbama ovog Zakona.

Članak 5.

U obavljanju poslova iz svoje djelatnosti, osim poslova iz članka 4. stavka 3. ovog Zakona, koje obavlja isključivo samostalno, Centar može surađivati sa znanstvenim i odgojno-obrazovnim ustanovama, Zavodom za školstvo Republike Hrvatske te drugim srodnim ustanovama, fizičkim i pravnim osobama.

Članak 6.

(1) Centar o rezultatima svoga rada izvješćuje Vladu Republike Hrvatske i Odbor za obrazovanje, znanost i kulturu Hrvatskog sabora, najmanje jedanput godišnje.

(2) Centar je dužan pravodobno obavještavati javnost o obavljanju svoje djelatnosti, u skladu s odredbama statuta Centra.

(3) Podaci u svezi s poslovima iz članka 4. stavka 2. točke 3. ovog Zakona te podaci na temelju kojih se utvrđuje identitet ispitanika smatraju se službenom tajnom. Stupanj tajnosti podataka i zaštitne mjere uređuju se statutom Centra.

III. USTROJ CENTRA

Clanak 7.

- (1) Ustroj Centra uređuje se ovim Zakonom i statutom Centra sukladno ovom Zakonu.
- (2) Statut Centra donosi Upravno vijeće, uz suglasnost Hrvatskog sabora.

Clanak 8.

(1) Za obavljanje poslova iz članka 4. stavka 2. ovoga Zakona u Centru se osnivaju odjeli i službe.

(2) U Centru se osnivaju:

- služba općih poslova i odnosa s javnošću,
- istraživačko-razvojni odjel,
- informacijsko-racunalni odjel,
- odjel za izdavaštvo,
- odjel za logistiku - organizaciju i provođenje ispita,
- odjel za svjedodžbe i kvalifikacije,
- odjel za promicanje kvalitete obrazovanja,
- odjel za upise u visoko obrazovanje,
- financijska služba,
- služba osiguranja tajnosti podataka.

(3) Statutom Centra mogu se osnovati i drugi odjeli odnosno službe, osim onih navedenih u stavku 2. ovog članka.

(4) Centar može imati podružnice, u skladu s odredbama statuta Centra.

Clanak 9.

(1) Na djelatnike Centra primjenjuju se propisi koji uređuju položaj i plate zaposlenih u javnim službama.

(2) Uvjeti za zasnivanje radnog odnosa uređuju se statutom Centra, sukladno propisima iz stavka 1. ovog članka.

Clanak 10.

(1) Centrom upravlja Upravno vijeće.

(2) Upravno vijeće ima predsjednika i šest (6) članova.

(3) Predsjednika i članove upravnog vijeća imenuje i razrješava Vlada Republike Hrvatske, iz reda istaknutih znanstvenika i stručnjaka, na prijedlog ministra znanosti, obrazovanja i športa, a na temelju javnog poziva.

(4) Predsjednik i članovi upravnog vijeća imenuju se na četiri godine.

Clanak 11.

- (1) Centar ima ravnatelja.
- (2) Opci uvjeti za ravnatelja Centra su:
 - visoka strucna sprema;
 - najmanje deset godina radnog iskustva u obrazovanju
 - aktivno poznavanje dva strana jezika u govoru i pismu
- (3) Ravnatelj centra mora ispunjavati i posebne uvjete utvrđene statutom Centra, kao što su organizacijske i komunikacijske vještine, sposobnost strateškog planiranja, poznavanje kretanja u europskom obrazovanju, poznavanje metodologije i postupaka mjerenja u obrazovanju.
- (4) Ravnatelja imenuje i razrješava Upravno vijeće Centra, na način i u postupku utvrđenom Zakonom o ustanovama
- (5) Ravnatelj Centra imenuje se na mandat od četiri godine.
- (6) Uvjeti, način i postupak imenovanja i razrješavanja ravnatelja pobliže se utvrđuju statutom Centra.

Clanak 12.

- (1) Strucno tijelo Centra je Strucni savjet.
- (2) Strucni savjet ima predsjednika i četiri člana: jednog člana iz reda strucnih djelatnika Centra i tri člana iz reda vanjskih suradnika.
- (3) Članovi Strucnog savjeta moraju imati doktorat znanosti.
- (4) Predsjednik Strucnog Savjeta je ravnatelj Centra.
- (5) Članove Strucnog savjeta imenuje Upravno vijeće Centra
- (6) Način i postupak imenovanja članova Strucnog savjeta uređuje se statutom Centra.

IV. NADZOR

Clanak 13.

Nadzor nad zakonitošću rada Centra obavlja Ministarstvo.

V. IMOVINA CENTRA

Clanak 14.

- (1) Imovinu Centra čine sredstva za rad pribavljena od osnivača, sredstva stečena pružanjem usluga, koristi od prava intelektualnog vlasništva nastalih obavljanjem djelatnosti Centra ili sredstva pribavljena iz drugih izvora, u skladu sa zakonom.
- (2) Centar ne može bez suglasnosti Vlade Republike Hrvatske steci, opteretiti ili otuditi nekretninu i drugu imovinu čija je vrijednost veća od vrijednosti utvrđene statutom Centra.

Clanak 15.

- (1) Centar odgovara za obveze cijelom svojom imovinom.
- (2) Za obveze Centra solidarno i neograničeno odgovara osnivač.

VI. ZAVRŠNE ODREDBE

Clanak 16.

(1) Vlada Republike Hrvatske ce u roku od 30 dana od dana stupanja na snagu ovoga Zakona, na prijedlog ministra znanosti, obrazovanja i športa, imenovati privremenog ravnatelja Centra.

(2) Privremeni ravnatelj obaviti ce pripreme za pocetak rada Centra, donijeti privremeni statut Centra, uz suglasnost Vlade Republike Hrvatske, u roku od petnaest dana od dana imenovanja, podnijeti prijavu za upis u sudski registar te poduzeti radnje za konstituiranje upravnog vijeca.

(3) Centar može poceti obavljati djelatnost danom upisa u sudski registar.

(4) Privremeni statut iz stavka 2. ovoga clanka primjenjivat ce se do stupanja na snagu Statuta kojega ce donijeti Upravno vijece Centra, u roku od 30 dana od dana njegovog imenovanja.

Clanak 17.

Ovaj Zakon stupa na snagu osmoga dana od dana objave u «Narodnim novinama».

O B R A Z L O Ž E N J E

I. RAZLOZI ZBOG KOJIH SE ZAKON DONOSI

U odgojno-obrazovnom sustavu Republike Hrvatske nisu razvijeni modeli vanjskog vrednovanja učenikovih postignuća (znanja, sposobnosti, vještina) i uspješnosti odgojno-obrazovne ustanove. Upravo iz razloga nepostojanja takvih egzaktnih pokazatelja, otežano je uvođenje inovacija u nastavni proces, upravljanje sustavom i kreiranje obrazovne politike.

Uspostavljanje nacionalnog sustava u Republici Hrvatskoj, kojim bi se osiguralo valjano, pouzdano i objektivno vrednovanje rezultata procesa obrazovanja nužno je za unapređenje kvalitete obrazovanja u hrvatskim školama.

Neovisan sustav vrednovanja, temeljen na visokoj profesionalnosti i eticnosti, može pomoći svim subjektima u odgojno-obrazovnom procesu – prije svega učenicima i nastavnicima – da se usredotoče na poželjne ciljeve obrazovanja i da ih nastoje ostvariti vlastitim radom i zalaganjem.

Zbog svega navedenog, Hrvatski je sabor raspravljajući na 26. sjednici od 12. prosinca 2002. godine o Konacnom prijedlogu Zakona o Zavodu za školstvo Republike Hrvatske, obvezao Vladu Republike Hrvatske da predloži zakon o osnivanju institucije koja bi u Republici Hrvatskoj obavljala vanjsko vrednovanje obrazovnog sustava, uključujući i organizaciju i provođenje državne mature. Pri tome treba napomenuti da će se prava koja će se učenicima osiguravati provođenjem državne mature kao i odnos državne mature spram ostalih oblika završnog ispita morati regulirati posebnim propisom.

Donošenjem predloženog zakona stvorit će se institucionalni preduvjeti za uspostavljanje vanjskog vrednovanja obrazovanja u Republici Hrvatskoj. Donošenje Zakona može proizvesti niz pozitivnih efekata u odgojno-obrazovnom sustavu, i to na:

- aktivnost učenika
 - učenje s ciljem stjecanja znanja i kompetencija, a ne dobivanja boljih ocjena;
 - usvajanje stava da se zalaganje i učenje isplate, jer se nagraduje prema stvarnim zaslugama, te se povećava motivacija za učenje i ostvarivanje uspjeha.
- djelotvornost škola
 - preuzimanje odgovornosti za kvalitetu obrazovanja i ostvarivanje dobrih rezultata;
 - povećani angažman radi unapređenja vlastite kvalitete – preispitivanje vlastitih prednosti i nedostataka, razvoj novih pristupa, metoda i postupaka za unapređenje učinkovitosti učenja i poučavanja, veće ulaganje u stručno usavršavanje nastavnika, bolja suradnja sudionika u školi radi ostvarivanja zajedničkih ciljeva;
 - sustavnije procjene napredovanja učenika doprinijet će promijenjenom značaju ocjenjivanja, što znači da se uvode valjane metode za provjeru znanja i ostalih postignuća učenika;
 - kvalitetnija radna komunikacija između nastavnika i učenika.
- funkcioniranje odgojno-obrazovnog sustava
 - definiranje kurikuluma i postavljanje jasnih i jednoznacnih standarda za svaki nastavni predmet ili područje znanja;

- informiranje institucija visokog obrazovanja i tržišta rada o sadržaju srednjoškolskog obrazovanja i usvojenim kompetencijama, jer svjedodžba jasno opisuje stecene kompetencije i zna se što «stoji» iza ocjene;
- poboljššan status obrazovanja i znanja u društvu.

II. PITANJA KOJA SE ZAKONOM RJEŠAVAJU

Zakonom cije se donošenje predlaže stvorit će se pravne pretpostavke za osnivanje Nacionalnog centra za vanjsko vrednovanje obrazovanja, propisati njegova djelatnost i ustroj, te ostala pitanja nužna za obavljanje djelatnosti Centra, odnosno poslova vanjskog vrednovanja obrazovanja.

III. OBRAZLOŽENJE ODREDBI KONACNOG PRIJEDLOGA ZAKONA

Clankom 1. – osniva se Nacionalni centar za vanjsko vrednovanje obrazovanja u Republici Hrvatskoj (u daljnjem tekstu: Centar), te se propisuje podredna primjena Zakona o ustanovama. Naziv Centra: Nacionalni centar za vanjsko vrednovanje obrazovanja u cijelosti odgovara nazivima sličnih institucija u drugim zemljama.

Clankom 2. i 3. – propisuje se da je osnivač Centra Republika Hrvatska, a da prava i dužnosti osnivača Centra obavlja Vlada Republike Hrvatske. Centar je javna ustanova, što podrazumijeva da se Centar osniva isključivo radi obavljanja djelatnosti propisane ovim Zakonom; da je Centar neprofitna ustanova, što znači da je cilj osnivača da se obavljanjem djelatnosti Centra ostvari odgovarajući opseg i razina unapređivanja školskog sustava, a time i potreba građana; nadalje, Centar ima potrebnu samostalnost, što se razrađuje odredbama Zakona i statutom Centra.. Nadalje, propisuje se da je sjedište Centra u Zagrebu.

Clankom 4– propisuje se djelatnost Centra, u obavljanju kojih poslova iz svoje djelatnosti Centar ima javne ovlasti te da će se djelatnost Centra pobliže urediti njegovim statutom.

U vezi s djelatnošću Centra treba napomenuti da vrednovanje školskih kurikuluma provode svakodnevno u školama učitelji, stručni suradnici i učenici, te se temeljem utvrđenih rezultata unose određene promjene u pogledu izbora nastavnih metoda i strategija, te ukupne organizacije školstva. Taj vid vrednovanja se u stručnoj literaturi naziva unutarnje vrednovanje ili unutarnja evaluacija. Međutim, s ciljem provođenja cjelovite evaluacije i vrednovanja kvalitete škola i funkcioniranja obrazovnog sustava u cijelosti, često dolazi do osnivanja posebnih nezavisnih institucija. One, dakle, nisu dio toga sustava, već kao nezavisne institucije (izvan sustava) organiziraju projekte, sa zadacima provođenja vrednovanja djelotvornosti kompletnog sustava ili pak njegovih određenih dijelova. Takvi oblici vrednovanja obrazovnog sustava nazivaju se vanjsko vrednovanje.

Vanjsko vrednovanje omogućuje kvalitetno, pouzdano, objektivno i pravedno vrednovanje znanja, vještina i ostalih kompetencija koje se trebaju ostvariti tijekom obrazovnog procesa. Osnovna načela vanjskog vrednovanja su:

- **Jednakopravnost svih učenika**
Vanjsko (nacionalno) vrednovanje se organizira pod jednakim uvjetima za sve ispitanike i omogućuje neposrednu usporedivost rezultata.
- **Podizanje kvalitete znanja**

Iskustva pokazuju da se vanjskim vrednovanjem školskih postignuća i uspjeha učenika podižu kvaliteta, širina i dubina znanja. Povratni efekt uvođenja vanjskog vrednovanja je podizanje kvalitete nastave u školama.

- **Motivacijsko značenje vanjskog vrednovanja**

Vanjsko vrednovanje praktički eliminira učenje za ocjenu, te usmjerava učenike na učenje za stjecanje znanja i razvoj potrebnih vještina. Učenici moraju učiti i truditi se da bi ostvarili uspjeh.

- **Podizanje ispitne kulture**

Ispiti se organiziraju na način koji je vrlo jasno definiran i onemogućuje utjecaj na ishode ispita, te bilo kakav oblik diskriminacije.

- **Eticko značenje pristupa**

Ovakav pristup pomaže usvajanju pozitivnog sustava vrijednosti te daje dignitet obrazovanju pridavanjem nužnog značaj znanju i produktivnom radu.

Clankom 5. – propisuje se da u obavljanju poslova iz svoje djelatnosti, osim onih u obavljanju kojih ima javne ovlasti, Centar može surađivati sa znanstvenim, odgojno-obrazovnim i drugim srodnim ustanovama, Zavodom za školstvo te fizičkim i pravnim osobama. Samostalnost u obavljanju djelatnosti osobito dolazi do izražaja u financijskoj samostalnosti Centra, te u autonomiji Centra da sva pitanja od značenja za obavljanje njegove djelatnosti i realizaciju programa njegova rada utvrđuje statutom, koji se donosi uz suglasnost Hrvatskog sabora.

S druge strane, po prirodi stvari, djelatnost Centra može se kvalitetno obavljati samo uz gore navedenu suradnju, no pritom Centar mora izražavati svoju autonomiju sposobnošću razvijanja dugotrajne strategije, bez značajnije interferencije s nadležnim ministarstvima.

Clankom 6. – utvrđuje se načelo javnosti rada Centra, obveza Centra da o rezultatima svoga rada izvješćuje Vladu Republike Hrvatske i Odbor za obrazovanje, znanost i kulturu Hrvatskog sabora, utvrđuje se koji su podaci u svezi s poslovima iz djelatnosti Centra smatraju službenom tajnom, te da će se statutom Centra urediti stupanj tajnosti podataka i zaštitne mjere, u skladu sa Zakonom o zaštiti tajnosti podataka («Narodne novine», broj 108/96).

Clankom 7. – utvrđuje se da se ustroj Centra uređuje Zakonom i statutom Centra sukladno Zakonu te se utvrđuje da statut Centra donosi Upravno vijeće Centra uz suglasnost Hrvatskog Sabora. Davanje suglasnosti od strane Hrvatskog sabora, a ne Vlade RH, opravdano je činjenicom da je u ovom slučaju riječ o ustanovi koja se zbog posebnog interesa Republike Hrvatske osniva zakonom, a ne uredbom Vlade RH, kao što je to uobicajeno. Slijedom navedenog logicnije je da barem određena osnivačka prava vrši Hrvatski sabor, a ne isključivo Vlada RH, jer bi se u protivnom moglo postaviti pitanje svrhovitosti osnivanja predmetne ustanove zakonom.

Clankom 8. – utvrđuje se ustroj Centra, koji čine odjeli i službe i to : istraživačko-razvojni odjel, informacijsko-racunalni odjel, odjel za izdavaštvo, odjel za logistiku-organizaciju i provođenje ispita, odjel za svjedodžbe i kvalifikacije, odjel za promicanje kvalitete obrazovanja, odjel za upise u visoko obrazovanje, službu osiguranja tajnosti podataka, službu općih poslova i odnosa s javnošću te financijsku službu.

Istraživačko-razvojni odjel bavit će se razvojem i konstrukcijom testova, a zapošljavati će vrhunske stručnjake specijalizirane u području psihometrije (psihologe, matematicare, statisticare, itd.).

Za manipuliranje velikim bazama podataka i za statističke i psihometrijske analize nužno je razvijati kvalitetan software kojim se fleksibilno može manipulirati velikim bazama podataka. Zato se osniva informacijsko-racunalni odjel koji mora raspolagati vrhunskom racunalnom opremom.

Tiskanje povjerljivih dokumenata, prvenstveno ispitnih testova, mora se izvoditi u samom Centru. Sve poslove vezane uz tiskanje i distribuciju izvodi specijalizirani odjel koji osigurava i zašticenu distribuciju testova u škole gdje se provode ispiti.

Odjel za logistiku-organizira i provodi ispite. Ovaj odjel osigurava i zašticenu distribuciju testova u škole, odnosno ispitne centre u kojima se provode ispiti. Rad ovog odjela uključuje i komunikaciju sa školskim ispitnim povjerenstvima, ustroj mreže ispitivaca i ocjenjivaca, ucitavanje ispitnih materijala optickim citacima i pripremu baza podataka za statističke analize

Odjel za svjedodžbe i kvalifikacije bavi se provjerom rezultata ispita i izdavanjem potvrda o položenim ispitima, certifikata, svjedodžbi i diploma.

Odjel za promicanje kvalitete obrazovanja bavi se analizom rezultata testiranja i ispitivanja i na temelju toga predlaže konkretne postupke za otklanjanje nedostataka i unaprjeđivanje kvalitete rada škola. Ima savjetodavnu ulogu i tijesno suraduje sa školam, potice njihovo samovrednovanje i razvojne planove. Tijesno suraduje sa Zavodom za školstvo.

Odjel za upise u visoko obrazovanje bavi se korištenjem rezultata državne mature za pojednostavljivanje upisa u visokoškolske institucije, a u skladu s Pravilnikom o državnoj maturi. Odnosi se na visokoškolske ustanove koje prihvataju rezultate državne mature, umjesto postojećih selekcijskih postupaka za upis u visokoškolske ustanove.

Opća služba i služba za odnose s javnošću obavlja stručno-administrativne poslove, povezane s rukovođenjem i organizacijom rada Centra.

Financijska služba obavlja poslove i zadatke povezane s financijskim poslovanjem Centra.

Istim clankom propisano je da se prema potrebi mogu osnovati i drugi odjeli i službe, te da Centar može imati i podružnice, u skladu s odredbama statuta.

Clankom 9. – propisano je da se uvjeti za zasnivanje radnog odnosa ureduju statutom Centra, te da se na djelatnike Centra primjenjuju propisi koji ureduju položaj i place zaposlenih u javnim službama.

Clankom 10. – propisano je da Centrom upravlja Upravno vijeće koje ima predsjednika i šest članova, koje imenuje i razrješava Vlada RH, iz reda istaknutih znanstvenika i stručnjaka, na prijedlog ministra znanosti, obrazovanja i športa, a na temelju javnog poziva, te da se Predsjednik i članovi Upravnog vijeća imenuju na četiri godine,

Clankom 11. – propisani su opći uvjeti koje mora ispunjavati ravnatelj Centra, te je utvrđeno da ravnatelj mora ispunjavati i određene posebne uvjete utvrđene statutom Centra, utvrđeno je da ravnatelja imenuje i razrješava Upravno vijeće Centra, sukladno Zakonu o ustanovama, da se ravnatelj imenuje na mandat od četiri godine, te da se uvjeti, način i postupak njegova imenovanja i razrješavanja pobliže utvrđuju statutom.

Clankom 12. – utvrđuje se Stručni savjet kao stručno tijelo Centra, koje čine ravnatelj Centra kao predsjednik i četiri člana, koji moraju imati doktorat znanosti, a imenuje ih Upravno vijeće Centra, te da se način i postupak izbora članova ureduje se statutom.

Clankom 13. – propisuje se da nadzor nad radom Centra obavlja Ministarstvo, znanosti, obrazovanja i športa.

Clankom 14. i 15. – ureduju se pitanja vezana uz imovinu Centra, te da Centar odgovara za obveze cijelom svojom imovinom, a za obveze Centra solidarno i neograničeno odgovara osnivač.

Clankom 16. - utvrđena je obveza Vlade RH da u roku od 30 dana od dana stupanja na snagu ovog Zakona, na prijedlog ministra znanosti, obrazovanja i športa, imenuje privremenog ravnatelja Centra, koji će obaviti pripreme za početak rada Centra, donijeti privremeni statut uz suglasnost Vlade RH, podnijeti prijavu za upis u sudski registar, poduzeti radnje potrebne za konstituiranje Upravnog vijeca, da Centar može početi obavljati svoju djelatnost od dana upisa u sudski registar te obvezu Upravnog vijeca da donese statut u roku 30 dana od dana imenovanja.

Clanak 17. - propisuje da Zakon stupa na snagu osmog dana od dana objave u «Narodnim novinama».

IV. OCJENA I IZVORI POTREBNIH SREDSTAVA ZA PROVOĐENJE ZAKONA

Za provođenje Zakona čije se donošenje predlaže sredstva se osiguravaju u Državnom proračunu, a dio sredstava može se osigurati pružanjem usluga, prihodima ostvarenim temeljem prava intelektualnog vlasništva nastalih obavljanjem djelatnosti Centra i sredstvima pribavljenim iz drugih izvora, u skladu sa zakonom.

S obzirom da je riječ o instituciji koja se tek treba osnovati, financijska je sredstva potrebno usmjeriti prije svega na zapošljavanje i rad vanjskih suradnika. Poslovi i dinamika ostvarivanja djelatnosti Centra uvjetovati će dinamiku zapošljavanja i visinu potrebnih sredstava u sljedeće tri godine (2005. – 2007.).

Cilj je da Centar u 2007. godini ima 35 zaposlenika, što bi moglo jamčiti kvalitetno obavljanje stručnih poslova Centra.

Dinamika zapošljavanja i pregled planiranih sredstava za plaće i troškove suradnje prikazujemo u sljedećoj tablici:

GODINA	ZAPOŠLJAVANJE Broj	PLANIRANA SREDSTVA		U K U P N O
		Plaće (brutto)	Vanjska suradnja	
2005.	10	960.000,00	4.180.000,00	5.140.000,00
2006.	15	2.400.000,00	250.000,00	2.650.000,00
2007.	10	3.360.000,00	300.000,00	3.660.000,00
U K U P N O	35	6.720.000,00	4.730.000,00	11.450.000,00

Tablica 2.

VRSTA IMOVINE	PLANIRANA SREDSTVA			U K U P N O
	2005.	2006.	2007.	
poslovni prostor	10.000.000,00	15.000.000,00	0	25.000.000,00
offset tiskara	0	1.200.000,00	0	1.200.000,00
informacijski sustav	1.500.000,00	0	0	1.500.000,00
	11.500.000,00	16.200.000,00	0	27.700.000,00

Sukladno prethodnim tablicama za razdoblje od 2005. do 2007. godine potrebno je u Državnom proračunu osigurati za izgradnju novog poslovnog objekta u Zagrebu, Ilica 246a te za plaće zaposlenih i troškove vanjske suradnje u Centru ukupan iznos od **39.150.000,00 kuna, i to po godinama kao slijedi:**

godina	iznos potrebnih sredstava
2005.	16.640.000,00
2006.	18.850.000,00
2007.	3.660.000,00
ukupno:	39.150.000,00

Procjena potrebnih sredstava za provedbu ovog Zakona veća je od iznosa naznačenog u prvom citanju Zakona, a temeljni razlog tomu je izgradnja nove zgrade na lokaciji Ilica 246 a, obzirom da su arhitekti potvrdili da se na postojećoj zgradi ne može nadograditi dodatni prostor koji je nužan za obavljanje djelatnosti (postojeći objekt od okvirno 1800 četvornih metara je u izuzetno lošem stanju te je uz pisano obrazloženje od strane arhitekata predloženo da se postojeći objekt ukloni i izgradi novi, u potrebnoj površini od 3600 četvornih metara),

Slijedom navedenog, neizbježno je izgraditi novi objekt, koji će u cijelosti zadovoljiti sve potrebne tehničke uvjete, kao i osigurati tajnost podataka koja je nužna i ovim zakonom predviđena a ujedno i zadovoljiti prostorne potrebe za predviđeni broj djelatnika.

Pred toga, korigirana je i vrijednost manje offset tiskare i informacijskog sustava, na način da su predviđena sredstva uvećana za 2.500.000,00 kn, obzirom da prethodno planirano ne bi zadovoljilo planirane potrebe.

Vanjska suradnja također je uvećana za 3.980.000,00 kn, a procjena je temeljena na troškovima za predmetna povjerenstva koja su u 2004. godini radila na izradi kataloga znanja za osnovno obrazovanje (predviđeni broj članova povjerenstava je 150 stručnih osoba s potrebom rada tijekom 2005. godine).

V. RAZLIKE IZMEĐU RJEŠENJA KOJA SE PREDLAŽU U KONACNOM PRIJEDLOGU ZAKONA U ODNOSU NA RJEŠENJA IZ PRIJEDLOGA ZAKONA

Izmijenjen je naziv predloženog Zakona, na način da se umjesto ranijeg naziva *Zakon o nacionalnom ispitnom centru obrazovanja*, uvodi naziv *Zakon o Nacionalnom centru za vanjsko vrednovanje obrazovanja*. Slijedom navedenog, izmijenjen je i **članak 1.** Nacrta, čime je sam naziv u potpunosti usklađen sa sadržajem predloženog Zakona i primjedbama zastupnika (*Letica, Cehok*).

U **članku 4.** izmijenjen je stavak 1., na način da je jasnije utvrđen opseg djelatnosti Centra, time što su pored poslova vrednovanja navedeni i poslovi provođenja ispita. Izmijenjen je također i stavak 2. istog članka, na način da su u taksativnom nabranju preciznije utvrđeni poslovi Centra, pri tome su usvojene primjedbe zastupnika o potrebi propisivanja savjetodavne uloge Centra (*Majdenic*), jednako kao i primjedbe zastupnika (*Bilic, Pavlic*) u pogledu nejasne odredbe koja govori o izdavanju licenci, stoga je ista odredba brisana iz teksta zakona, te je izmijenjen i stavak 3. navedenog članka, na način da se definiraju poslovi koje Centar obavlja kao javne ovlasti, čime su usvojene primjedbe zastupnika o potrebi preciziranja istih (*Josipovic*).

Izmijenjen je **članak 5.**, na način da je precizirana suradnja Centra s drugim ustanovama te fizičkim i pravnim osobama, čime je i usvojena primjedba zastupnika o potrebi utvrđivanja odnosa Centra sa Zavodom za školstvo (*Josipovic, Lugaric, Pusic*).

Izmijenjen je **članak 6. stavak 1.**, na način da je utvrđeno kako Centar o rezultatima svoga rada, osim Vlade Republike Hrvatske, izvješćuje i saborski Odbor za obrazovanje, znanost i kulturu, čime je usvojena primjedba zastupnika o potrebi uključivanja Hrvatskog

sabora, odnosno navedenog Odbora u cjelokupni proces (*Selem, Pavlic, Lugaric*), te je izmijenjen i stavak 3. istog clanka, na nacin da je precizirano koji su poslovi iz djelatnosti Centra zaštiteni službenom tajnom te što ce se detaljno urediti Statutom centra, cime su usvojene primjedbe zastupnika o potrebi preciznijih zakonskih odredbi u pogledu službene tajne (*Anticevic-Marinovic, Pleško, Majdenic*).

Izmijenjen je **clanak 7.**, na nacin da je utvrđeno da se ustroj Centra uređuje Zakonom i statutom Centra sukladno Zakonu, te da statut Centra donosi Upravno vijeće Centra uz suglasnost Hrvatskog Sabora., cime je usvojena primjedba zastupnika o potrebi ukljucivanja Hrvatskog sabora u cjelokupni proces (*Selem, Pavlic, Lugaric*)

Izmijenjen je **clanak 8.**, na nacin da je precizno utvrđeno koji se sve odjeli i službe osnivaju unutar Centra, da se statutom Centra mogu osnovati i drugi odjeli i službe te da Centar može imati podružnice, u skladu s odredbama ovog Zakona.

Izmijenjen je **clanak 9.**, na nacin da je utvrđeno koji se propisi primjenjuju na položaj i place djelatnika Centra, te da se uvjeti za zasnivanje radnog odnosa utvrđuju statutom Centra, sukladno tim propisima, cime je usvojena primjedba zastupnika o potrebi brisanja visoke strucne sprema kao uvjeta za zapošljavanje tehnickog osoblja (*Pleško*).

Clanci 10. i 11. spojeni su u clanak 10. koji regulira Upravno vijeće Centra, te je unesena izmjena o upucivanju javnog poziva za imenovanje Predsjednika i clanova Upravnog vijeca, cime je usvojena primjedba zastupnice *Pavicic Vukicevic*.

Clanak 12. postao je clanak 11. te je izmijenjen na nacin da je izbacen doktorat znanosti kao uvjet za ravnatelja Centra, cime su usvojene primjedbe zastupnika (*Lugaric, Pusic, Bilic*), umjesto cega je kao opci uvjet dodano aktivno poznavanje dva strana jezika u govoru i pismu, precizirani su posebni uvjeti koje ravnatelj Centra mora ispunjavati, cime je usvojena primjedba zastupnika o potrebi preciziranja pojma rukovodnih sposobnosti ravnatelja (*Letica*), te je utvrđeno tko i na koji nacin ravnatelja imenuje i razrješava.

Clanak 13. postao je clanak 12. te je isti izmijenjen, na nacin da je preciziran broj clanova Strucnog savjeta i propisano da ih imenuje Upravno vijeće Centra, te je za iste dodan kao uvjet doktorat znanosti, cime je tekst uskladen sa primjedbama zastupnika (*Josipovic, Vukicevic, Pavicic, Pusic*), a propisano je i da od cetiri clana tri dolaze iz reda vanjskih suradnika , cime je usvojena primjedba da bi takav sastav Savjeta bio prikladniji (*Josipovic*).

Clanak 14. postao je clanak 13.

Clanak 15. spojen je sa clankom 16. te su oba postala clanak 14., uz izmjene na nacin da je odredba u pogledu osiguravanja sredstava za rad obavljanjem djelatnosti na temelju ugovora s korisnicima usluga zamijenjena odredbom o sredstvima stecenim pružanjem usluga, te je pogrešan naziv intelektualna prava ispravljen u prava intelektualnog vlasništva, cime je tekst uskladen s primjedbama zastupnika (*Pleško, Pavicic, Vukicevic, Stazic, Letica*).

Dodan je novi clanak 15., kojim je utvrđeno kako Centar za obveze odgovara cijelom svojom imovinom te da osnivač odgovara solidarno i neograniceno za obveze Centra.

Naziv Glave V. Prijelazne i završne odredbe izmijenjen je u Završne odredbe.

Clanak 17. postao je clanak 16. te je izmijenjen, na nacin da su utvrđeni imenovanje i obveze privremenog ravnatelja Centra, pocetak obavljanja djelatnosti Centra, vrijeme važenja privremenog statuta te obveza Upravnog vijeca da donese statut u roku 30 dana od dana imenovanja.

Clanak 18. postao je clanak 17.

VI. PRIJEDLOZI I MIŠLJENJA KOJI SU BILI DANI NA PRIJEDLOG ZAKONA, A KOJE PREDLAGATELJ NIJE PRIHVATIO

Primjedba da bi Centar trebao biti nezavisna institucija, kojemu osnivač ne bi trebala biti država (*Roksandic*) – primjedba nije usvojena iz razloga što u ovom trenutku nije realno očekivati zahtjev fizičke ili pravne osobe kao mogućeg osnivača Centra, odnosno oduvijek je bilo uobičajeno da ustanove od posebnog značenja za Republiku Hrvatsku, a ova to svakako jest, osniva država, čime se nipošto ne dovodi u pitanje njezina neovisnost u radu, obzirom da postoje drugi mehanizmi koji tu neovisnost osiguravaju i štite.

Primjedba da se smatra kako bi Centar imao veću neovisnost kada Predsjednika i članove Upravnog vijeća ne bi imenovala Vlada Republike Hrvatske (*Pavlic*) nije usvojena iz razloga što je Zakonom o ustanovama propisano da Upravno vijeće imenuje osnivač ustanove, a to je u ovom slučaju Republika Hrvatska, dok je Vlada Republike Hrvatske ta koja obavlja prava i dužnosti osnivača, te slijedom toga i imenuje Predsjednika i članove Upravnog vijeća, na prijedlog ministra znanosti, obrazovanja i športa, a temeljem javnog poziva.

Primjedba kako je nepotrebna odredba kojom se utvrđuje kao uvjet za ravnatelja Centra 10 godina radnog iskustva u obrazovanju (*Lugaric*) nije prihvaćena, obzirom da se smatra nužnim takvo radno iskustvo u obrazovanju za mjesto ravnatelja ove važne ustanove, kako bi se spriječilo da bude imenovana osoba koja uopće nema radnog iskustva u obrazovanju ili ga ima vrlo malo, te obzirom na činjenicu da će se od istog tražiti i određena dodatna znanja, sposobnosti i vještine, kao posebni uvjeti koji će se utvrditi statutom (organizacijske i komunikacijske vještine, sposobnost strateškog planiranja, poznavanje kretanja u europskom obrazovanju, poznavanje metodologije i postupaka mjerenja u obrazovanju), za stjecanje kojih svakako treba posjedovati dulje radno iskustvo u obrazovanju.

Primjedba o potrebi povezivanja Centra s ENIC/NARIC uredom (*Lugaric*) nije usvojena iz razloga što je ENIC/NARIC ured nadležan za priznavanje inozemnih obrazovnih kvalifikacija iz područja visokog obrazovanja te ne provodi vanjsko vrednovanje ili obavlja djelatnosti slične onima Centra, pa stoga nema osnova za uspostavljanje zakonske povezanosti između njih.

Primjedbe u pogledu potrebe da se ovim Zakonom utvrde kvalitetni projekti provođenja državne mature, uvede razdoblje pokusne mature, precizira način i programi za provođenje državne mature ili objave rezultati državne mature (*Lugaric, Pusic, Stazic, Josipovic*) nisu usvojene iz razloga što će se sva takva i ostala pitanja u pogledu državne mature urediti posebnim pravilnikom, koji će donijeti ministar znanosti, obrazovanja i športa na prijedlog Nacionalnog povjerenstva.

Primjedba kako bi se uvjeti za ravnatelja Centra trebali propisati ili samo zakonom ili samo statutom (*Bilic*) nije usvojena iz razloga što se Zakonom propisuju samo opći uvjeti koje kandidat za ravnatelja Centra mora ispunjavati, što je uobičajena zakonodavna praksa, dok će se posebni uvjeti i način njihovog utvrđivanja propisati statutom, kako bi se izbjegla prereguliranost navedenih uvjeta u samom Zakonu.

Primjedba u pogledu kratkog roka (30 dana) za donošenje statuta Centra (*Pleško*) nije usvojena iz razloga što je Zakonom predviđeno prijelazno razdoblje, u kojem će Vlada RH u roku 30 dana od stupanja ovog Zakona na snagu imenovati privremenog ravnatelja Centra, koji će u roku 15 dana od dana imenovanja donijeti privremeni statut Centra, kao osnovu za početak izrade statuta Centra. Naime, unatoč Zakonom propisanom roku od 30 dana, držimo kako je navedeno razdoblje dostatno, narocito ako uzmemo u obzir sve gore navedeno te činjenicu da rok za donošenje statuta počinje teći od trenutka imenovanja Upravnog vijeća, a ne od trenutka stupanja Zakona na snagu. Pri tome treba naglasiti kako samim Zakonom nije utvrđen rok za imenovanje Upravnog vijeća.

Primjedba o potrebi zakonskog propisivanja edukacije ravnatelja Centra kako bi isti mogao adekvatno vršiti tu dužnost (*Pavlic Vukicevic*) nije usvojena iz razloga što nema potrebe da takva odredba bude sadržana u tekstu Zakona, obzirom da je, kontekstu

cjeloživotnog usavršavanja i obrazovanja, kontinuirana edukacija ravnatelja sama po sebi razumljiva, a da se ista ne može propisati/nametnuti kao obveza deklaratornom zakonskom odredbom.